این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

موضوع اقدام پژوهی :

چگونه می توانم میزان علاقه مندی شاگردانم را به درس ریاضی افزایش دهم؟

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

تقدیر و تشکر:

از کلیه عزیزانی که من را در اجرای هر چه بهتر این اقدام پژوهی یاری نمودند،تشکر می نمایم.

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

فهرست مطالب

چکیده ۵
مقدمه: ۷
بیان مساله و توصیف وضع موجود: ۸
گردآوری شواهد ۱: ۱۳
تعریف عملیاتی مفاهیم و واژگان کلیدی: ۱۳
ب. مشاهده : ۱۴
ج. پرسش نامه: ۱۵
پیشینه تحقیق: ۱۶
اهداف تحقیق: ۱۶
۲. نصب فعالیت دانشآموزان روی دیوار جهت تزئین کلاس توسط آنان: ۱۷
۳. کاربرد شعر مرتبط با بعضی از فعالیتها : ۱۸
۴. ایجاد انگیزه در دانشآموزان برای انجام فعالیتهای درس ریاضی: ۱۸
۵. استفاده از روش ایفای نقش توسط دانشآموزان: ۱۸
۶. اطلاع رسانی به اولیا جهت آمادگی از پیشرفت درس ریاضی دانشآموزان: ۱۹
۷. انجام ارزشیابی تشخیصی از مفاهیم پیش نیاز جهت تعیین نقطهی آغاز تدریس: ۱۹
تجزیه وتحلیل وتفسیر داده های اولیه: ۲۱
انتخاب واجرای راه حل: ۲۱

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

توصیف وضع مطلوب(شواهد ۲): ۲۷
نتیجه گیری: ۳۰
موانع ومشکلات احتمالی : ۳۰
پیشنهادات: ۳۱
منابع ومآخذ: ۳۲

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

چکیده

از اوایل سال تحصیلی ، همواره رفتار دانش‌آموزان در زنگ ریاضی، توجه من را به موضوعی از این قرار به خود جلب می‌کرد. بدان معنا که در این زنگ، شاهد چهره‌های درهم رفته و بی حوصله‌ی آنان بودم. بعضی از دانش آموزان در این زنگ با یکدیگر صحبت می‌کردند، برخی از آن ها بی مورد اجازه‌ی بیرون رفتن از کلاس را می‌گرفتند، چند تا ازدانش‌آموزان سرشان را روی میز خود گذاشته چرت می زدند. در واقع آن چه بیش از هر چیز من را متعجّب می‌کند، کم‌تحرکی و بی‌توجهی آنان نسبت به درس ریاضی بود.

اما در پایان این پژوهش :

- دانش‌آموزان در انجام تکالیف ریاضی دقت لازم را دارند.

- به درس ریاضی و فعالیت‌های آن علاقه‌ی وافری نشان می‌دهند.

- از نتایج آزمون مداد ـ کاغذی که حاکی از پیشرفت آنهاست، راضی هستند.

- فعالیت‌های عملکردی را به دقت انجام می‌دهند.

- بیش‌تر دانش‌آموزان،تکالیف ریاضی را بدون کمک گرفتن از اولیا انجام می‌دهند.

- دفتر ریاضی خود را، تمیز و مرتب نگه داشته‌اند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

- به ساخت وسایل کمک آموزشی مربوط به درس ریاضی علاقه زیادی نشان می‌دهند.

- با روحیه‌ی شاد، فعالیتهای کلاسی حاضر را انجام می دادند.

- اولیای دانش‌آموزان از پیشرفت درس ریاضی آنان ابراز خرسندی می‌کنند.

- با کاربرد ریاضی در زندگی تا حدودی زیادی آشنا هستند.

- هنگام انجام فعالیت‌های ریاضی به یکدیگر کمک می‌کنند.

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

مقدمه:

درس ریاضی بدون شک یکی از مهم ترین درس هایی است که دانش آموزان در تمام مقاطع تحصیلی به دانستن و درک آن احتیاج دارند. بسیاری از دانش آموزان به دلایل گوناگون از جمله شیوه تدریس آموزگار، تجربه های ناموفق، فشارهای والدین، کم تمرینی و دشواری در یادگیری مفاهیم ریاضی چنان از این درس دچار ترس و اضطراب می شوند و از خود مقاومت نشان می دهند که گاهی ساده ترین اعمال ریاضی را هم نمی توانند انجام دهند. در حالی که امروزه با توجه به تسلط رشته ریاضی بر علوم و تکنولوژی جدید ضرورت بیشتری برای یادگیری این علم و فهم و درک قوانین آن حس می شود. از این رو آنچه آموزگاران نیاز به دانستن آن دارند، ساده سازی در مفاهیم، تاکید بر مبانی اولیه علم ریاضی و ارائه تمرین ها و مثال های گوناگون است ومهم تر از همه اینها ایجاد انگیزه است و بهترین انگیزه که مخصوصا در یادگیری و علاقه به ریاضی نقش عمومی ایفا می کند بیان ریشه های تاریخی و بیان تارخ ریاضیات در پیشرفت ریاضی می باشد.به

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

طور خلاصه می توان گفت که مفاهیم ریاضی، یکی از اثربخش ترین و کارآمد ترین مواد درسی می‌باشد. به طوری که مبینی(۱۳۸۰) به نقل از ریچارد کورانت، در این زمینه می‌گوید: «ریاضیات یکی از عالی ترین تراوش‌های اندیشه ی آدمی است که منعکس کننده‌ی اراده‌ی انسان و نشان دهنده‌ی سیر عقل و برهان و هم‌چنین بیان کننده‌ی میزان علاقه‌ی بشر به کمال و زیبایی است.» نقش بنیادی علم ریاضی در پیشبرد سایر علوم و فنون نیز مورد پذیرش همگان است، به طوری که نرسیدن به هدف‌های آموزشی در زمینه‌ی ریاضی موجب ضعف ، ناتوانی و دست نیافتن به اهداف مربوط به پیشرفت علوم و فنون دیگر خواهد بود.(مبینی،۱۳۸۰،ص۱۵)

بیان مساله و توصیف وضع موجود:

اینجانب .... فرزند ..... به شماره شناسنامه ..... متولد ... از توابع شهرستان ..... ، در یک خانواده مذهبی دیده به جهان گشودم که از زمان کودکی تاکنون در روستای ..... ساکن بوده و هستم . متاهل و یک پسر و یک دختر دارم . شوهرم ..... که او نیز فرهنگی است . سال ۱۳۷۰ جذب نهضت سوادآموزی شدم و بعد از شصت ماه سابقه کاری در تاریخ ۲۰ / ۱/ ۷۷ به استخدام وزارت آموزش و پرورش در آمدم . در سال ۷۷ / ۷۶ اولین محل خدمتی ام دبستان مسلم ابن عقیل در روستای شیرنگ بود که در پایه دوم مشغول خدمت بودم . در سال ۷۸ / ۷۷ در دبستان حلیمه سعدیه پایه دوم در شهرستان علی آبادکتول خدمت نمودم . در سال ۷۹ / ۷۸

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

در دبستان صدیقه کبری در پایه سوم روستای محمدآباد مشغول خدمت بودم . در سال ۸۰ / ۷۹ در دبستان حضرت سکینه پایه پنجم در روستای برفتان ، در سال ۸۱ / ۸۰ نیز در دبستان حضرت سکینه در پایه پنجم تدریس نموده ام . در سالهای ۸۳ / ۸۱ هم در دبستان حضرت سکینه در پایه اول مشغول به خدمت شدم . در سال ۸۴ / ۸۳ در دبستان صدیقه کبری پایه سوم در روستای محمد اباد خدمت نمودم . در بین سالهای ۸۷ / ۸۴ در دبستان شهید درویش محمدی روستای رحمت آباد خدمت نمودم . در سالهای ۸۹ / ۸۷ در دبستان هاجر روستای رحمت آباد در پایه پنجم تدریس نمودم . در سال ۹۰ / ۸۹ مدیر آموزگار روستای الازمن دبستان ۱۲ فروردین کلاس دو پایه (اول و دوم) تدریس نمودم و در سال ۹۱ / ۹۰ نیز در دبستان ۱۲ فروردین روستای الازمن پایه اول به عنوان معاون آموزگار مشغول خدمت بودم . و در سال ۹۲ / ۹۱ معاون آموزگار و در پایه اول دبستان ۱۲ فروردین مشغول به خدمت شدم . این پژوهش مربوط به سال تحصیلی ۹۲-۹۱ می باشد.

مساله ای که ذهن من را به خود مشغول کرده ، به شرح زیر است:

از اوایل سال تحصیلی ، همواره رفتار دانش‌آموزان در زنگ ریاضی، توجه ما را به موضوعی از این قرار به خود جلب می‌کرد. بدان معنا که در این زنگ، شاهد چهره‌های درهم رفته و بی حوصله‌ی آنان بودم. بعضی از دانش آموزان در این زنگ با یکدیگر صحبت می‌کردند، برخی از آن ها بی مورد اجازه‌ی بیرون رفتن از کلاس را می‌گرفتند، چند تا ازدانش‌آموزان سرشان را روی میز خود

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

گذاشته چرت می زدند.گاهی اوقات کتاب ریاضی‌شان را نمی‌آوردند و هنگام انجام تمرین‌ها و دائم در کلاس راه می‌رفتند . در واقع آن چه بیش از هر چیز ما را متعجّب می‌کند، کم‌تحرکی و بی‌توجهی آنان نسبت به درس ریاضی بود. زیرا آن‌ها در زنگ‌های دیگر فعال و پرتحرّکند و برای انجام دادن فعالیّت‌های مربوط به درس‌های دیگر میل و رغبت زیادی از خود نشان داده و فعالیت-های مورد نظر را به خوبی، کامل و تمیز انجام می‌دهند، اما درکلاس ریاضی علاوه بر این که غیر-فعال هستند، تکالیف و فعالیت‌های مربوطه را نیز کامل و مرتب انجام نمی دهند! هم‌چنین، برای حل تمرین روی تخته‌ی کلاس،کسی داوطلب نمی شود، و زمانی که دانش‌آموزی را صدا می‌زنیم تا تمرینی را حل کند، چندان رغبتی برای انجام تمرین از خود نشان نمی دهد. در صورت نوشتن پاسخ نادرست هم، هیچ کس نظری نمی‌دهد! فراگیران یاد شده نه تنها به تمرین‌های انجام شده روی تخته‌ی کلاس توجهی نمی کنند، بلکه به کتاب خود هم توجهی ندارند تا پاسخ‌های ناصحیح را اصلاح کنند. این امر نشان دهنده ی آن بود که اصلاً دقت و توجه کافی را ندارند. با توجه به تذکرات زیادی که به آن ها می دهیم باز هم شاهد پاسخ های نادرست و ناقص تمرین های ریاضی هستم. از این رو، وضعیت موجود واقعاً برایم رنج آور است. از نتایج آزمون های مداد-کاغذی نیز رضایت چندانی نداریم، به جز تعداد اندکی، بقیه دانش آموزان، پاسخ سؤالات آزمون را ناقص یا نادرست می نویسند، با این‌که بیشتر سؤالات در کلاس، تمرین میشود، ولی باز هم بی دقتی یا عدم یادگیری مفاهیم ریاضی کاملاً مشهود است. زمانی که فعالیت‌های عملکردی ارائه می‌شود تا انجام دهند، مشاهده می‌کنیم که بی‌حوصله، بی‌دقت و نامرتب انجام می دهند. از این که آن‌ها از اول سال این قدر نسبت به درس ریاضی بی‌توجه هستند، متأثر شدیم. احساس می‌کنیم که حتماً

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

مشکلی هست که به درس مورد نظر بی‌اعتنا هستند، به همین دلیل توجه ما به این مسأله بیش‌تر جلب شد.بنابراین پس از تبیین وضع موجود به تعیین مساله خود می پردازیم. عنوان تحقیق خود را اینگونه بیان می داریم:

"چگونه می توانیم میزان علاقه مندی شاگردانمان به درس ریاضی پایه اول دبستان را افزایش دهیم؟"

با توجه به اهمیت این درس عدم علاقه به آن از سوی دانش آموزان که منجر به ناتوانی یادگیری شده،وهمچنین باعث افت تحصیلی و اتلاف بودجه شده و به سرزنش و تحقیر دانش‌آموزان، تشکیل خودپنداره ی ضعیف و کاهش عزت نفس آنان انجامیده و سلامت روان‌شان را نیز به مخاطره می‌اندازد ،از این رو، و بر اساس وظیفه‌ی خطیر الهی و تعهد شغلی خود و احساس مسئولیتی که در برابر دانش‌آموزانمان داریم، سعی میکنیم در صدد رفع این مشکل برآییم. تصمیم گرفتیم ابتدا علل بی‌علاقه‌گی آنان را نسبت به درس ریاضی ریشه‌یابی نموده و سپس به حل آن مبادرت ورزیم. انگیزه‌ی ما به عنوان آموزگار پایه اول ابتدایی این بود که با استعانت از خداوند متعال و استفاده از نقطه نظرات همکاران، به بررسی موانع ایجاد شده پرداخته و هم‌چنین با بهره‌مندی از روش‌های گوناگون، تجربیات و راه‌کارهای ابتکاری، علاوه بر ایجاد و افزایش علاقه‌مندی آنان به درس ریاضی، مهارت‌هایی را در رابطه با این درس مهم ایجاد کنیم و همچنین روش‌ها و طرح‌های مناسبی را جهت علاقه‌مندی آنان در به کار گیری مفاهیم ریاضی در زندگی روزمره فراهم نماییم.مسأله‌ای که برایم مطرح می‌شد این بود؛ با توجه به محور بودن

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

دانش‌آموزان در فعالیت‌های کلاس، در راستای هدف این اقدام پژوهی چه راه‌کارهای عملی را می‌توان ارائه نمود تا میزان علاقه‌مندی دانش‌آموزان به درس ریاضی و فعالیت‌های مربوط به آن بیشتر شود؟ به عبارت روشن‌تر، با استفاده از چه روش‌هایی می‌توان، زمینه‌ی مناسبی برای شرکت فعال فراگیران در انجام فعالیت‌های مربوط به درس ریاضی فراهم نمود .

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

گردآوری شواهد ۱:

تعریف عملیاتی مفاهیم و واژگان کلیدی:

۱-چگونه:

کلمه ٔ استفهام است . بطور استفهام استعمال می شود یعنی از چه نوع و در چه وضع و در چه حالت و چه طور،به چه طور، به چه طرز، چسان ، به چه نحو،به کدام سان ،چون، چه، چه جور، چه نوع ، چه شکل .(دهخدا،۱۳۹۰)

۲-علاقه مندی:

به دل دوست داشتن، دوست داشتن و خواهش آن نمودن .(دهخدا،۱۳۹۰)

۳-میزان:

۱ - ترازو ۲ - اندازه ، مقدار (معین،۱۳۹۰)

۴-افزایش دادن:

زیاد کردن،افزون کردن،بیشتر کردن،اضافه کردن.(معین،۱۳۹۰)

یافته های علمی و گرد آوری داده‌ها جهت ارائه راه‌حل‌ها (شواهد یک):

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

الف. مصاحبه:

به منظور کسب اطلاعات مفیدتر، چند سؤال را تنظیم کردیم و در زنگ‌های مختلف که وقت آزاد داشتیم، از دانش‌آموزان می‌پرسیدیم. سؤالات چنین بود:

۱-به نظر شما چگونه می شود کلاس ریاضی را با نشاط کرد؟

۲-به نظر شما چگونه می شود یادگیری ریاضی را برایتان آسان تر سازم؟

چند نمونه از پاسخ دانش‌آموزان، چنین بود:

*** استفاده از تصاویر زیبای مرتبط با مفهوم درس ریاضی**

*** استفاده از شعر در تدریس**

*** استفاده از بازی و اجرای نمایش .**

ب. مشاهده :

به لحاظ حضور در کلاس همکاران و ارتباط مستقیم با دانش‌آموزان و محیط پیرامون آن‌ها، برخی از اطّلاعات خود را، از طریق مشاهده به دست آوردیم. بدین طریق که در زنگ‌های ورزش، که مربی داشتیم و وقت ما آزاد بود، با همکارانمان در پایه‌های مختلف هماهنگ می‌کردیم و به کلاس آن‌ها می‌رفتیم و روش تدریس ایشان و فعالیت دانش‌آموزان را مشاهده نموده و نکاتی که

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

به نظرمان، منجر به ایجاد علاقه‌مندی دانش‌آموزان نسبت به درس ریاضی می‌شد، را یادداشت می‌کردیم، مانند: استفاده از روش ایفای نقش توسط دانش‌آموزان و ارزش‌یابی تشخیصی جهت تعیین نقطه ی شروع تدریس.

ج. پرسش نامه:

سوالات ما در بخش پرسشنامه،مربوط به نظر همکارانمان بود و ما نظرات آنها را جویا شدیم. سؤالات ما بدین گونه است:

۱. به نظر شما با چه روش‌هایی می‌توانیم کلاس ریاضی با نشاط و شاداب داشته باشیم؟

۲. جهت آگاهی از وضعیت درس ریاضی فرزندتان چه روش‌هایی را پیشنهاد می‌دهید؟

۳. چگونه می‌توان وسایل کمک آموزشی را برای دانش‌آموزان پایه اول جذاب نمود؟

۴. به نظر شما چگونه می‌توان نگرش منفی دانش‌آموزان را نسبت به یادگیری درس ریاضی از بین برد؟

نمونه‌ای از پاسخ همکاران به پرسش‌نامه، چنین بود:

* ساخت وسایل کمک آموزشی توسط دانش‌آموزان،

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

***استفاده از روش های گروهی و مشارکتی در تدریس برخی از مفاهیم ریاضی.**

پیشینه تحقیق:

موضوع: "راهکارهای افزایش علاقه دانش آموزان به درس ریاضی"

سال تحقیق:۱۳۸۱

اهداف تحقیق:

آموختن ریاضیات یک فرایند اجتماعی است و از طریق آن، دانش‌آموزان با همکاری یکدیگر و به طور گروهی دانش و مهارت‌های ریاضی خود را می‌سازند و فرصت‌های یادگیری نیز از راه گفتگوی جمعی، توضیح، توجیه و مذاکره درباره ی معنا و مفهوم، پدید می‌آید. (صفوی، ۱۳۸۹،ص۲۰) بر این اساس، هدف کلی از پرداختن به این پژوهش، افزایش علاقه‌مندی دانش‌آموزان به انجام فعالیت‌های درس ریاضی بوده است. به بیان روشن تر، هدف این بود که پس از اجرای طرح، میزان علاقه مندی دانش آموزان به یادگیری مفاهیم درس ریاضی از ۲۶/۹۲ درصد به ۴۰ درصد، میزان علاقه مندی به انجام تکالیف بدون کمک اولیا از ۱۹/۲۳ درصد به ۵۰ درصد، میزان علاقه مندی به انجام فعالیت های عملکردی از ۲۳/۰۷ درصد به۷۰ درصد افزایش یابد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

نتایج و پیشنهادات تحقیق:

پس از گردآوری داده‌های لازم از طریق مطالعه کتاب‌ها، مجلات و تحقیقات انجام شده، پرسش‌نامه‌ها، مصاحبه با دانش‌آموزان و مشاهده‌ی کلاس های همکاران، به تجزیه و تحلیل آن‌ها پرداخته، ضمن تبادل تجربه با همکاران به راه حل‌های پیشنهادی زیر دست یافتیم:

۱. ایجاد شادی و نشاط در زنگ ریاضی:

فضلی‌خانی(۱۳۸۶) معتقد است که لازمه‌ی هر شروعی، ایجاد ارتباط مطلوب و فضاسازی است. نقطه شروع به هنرمندی خاص نیاز دارد تا انگیزه‌ای توأم با هدفمندی و نشاط در دانش-آموزان به وجود آورد. وی با اقتباس از بهار الانوار می گوید: «هنگامی که دل‌ها نشاط یافتند، علم و کمال را در آن‌ها به ودیعه بگذارید و هرگاه از نشاط تهی و گریزان شدند، آن‌ها را وداع کنید؛ زیرا دل‌ها در چنین حالتی آماده‌ی فراگیری علم نیستند.» عزیزخانی(۱۳۸۸) نیز پس از انجام پژوهش خود، به این نتیجه رسیده بود که با ایجاد محیط شاد، می‌توان علاقه‌مندی دانش‌آموزان را به درس ریاضی، افزایش داد.

۲. نصب فعالیت دانش‌آموزان روی دیوار جهت تزئین کلاس توسط آنان:

به پیشنهاد چند تن از اولیا، نصب برخی از فعالیت‌های دانش‌آموزان روی دیوار کلاس، علاوه بر مرور مفاهیم ریاضی، زیبا و جذاب شدن کلاس، باعث ایجاد خودپنداره ی مثبت در دانش-آموزان نیز می‌گردد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۳. کاربرد شعر مرتبط با بعضی از فعالیت‌ها :

نوری(۱۳۸۷) بر اساس تجربه‌ای که از پژوهش خود به دست آورده است، کاربرد شعر را برای یادگیری برخی مفاهیم پیشنهاد می نماید، هم‌چنین برخی از دانش‌آموزان به منظور با نشاط شدن زنگ ریاضی نیز، پیشنهاد دادند که شعرهای کوتاه ساختگی یا داستان مرتبط با فعالیت مورد نظر به کار برده شود.

٤. ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان برای انجام فعالیت‌های درس ریاضی:

با توجه به نظر مبینی(۱۳۸۰) و نتایجی که آریافر(۱۳۸۰) از تحقیق خود به دست آورد، نتیجه‌ی آمادگی‌های فکری و جسمی و فعالیت‌هایی که از سوی دانش‌آموزان انجام می‌شود، حل مشکلات و دست‌یابی به آرامش و تعادل روانی می‌باشد، همگی آثار و نتایجی را به بار می‌آورد که در آینده زمینه‌ساز و تعیین کننده چگونگی برخورد با مشکلات و نحوه‌ی نگرش و فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌های دانش‌آموزان خواهد بود.

۵. استفاده از روش ایفای نقش توسط دانش‌آموزان:

طبق نظر فضلی‌خانی(۱۳۸۶) یکی از روش‌هایی که در تکوین شخصیت فردی و اجتماعی دانش‌آموزان سهم بسزایی دارد، روش ایفای نقش است. در حین ایفای نقش، علاوه بر تثبیت نگرش دانش‌آموزان نسبت به کاربرد مفاهیم ریاضی، مهارت‌های کلامی و ارتباط اجتماعی نیز تقویت شده و یادگیری مفاهیم ریاضی عمیق‌تر می‌شود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

٦. اطلاع رسانی به اولیا جهت آمادگی از پیشرفت درس ریاضی دانش‌آموزان:

بر اساس تجربه‌ی حاجی محمدی(۱۳۸۸) و چند تن از اولیا، برای این‌که اولیای دانش‌آموزان بتوانند از پیشرفت درس ریاضی فرزندشان مطلع باشند، برنامه‌ای تدارک داده شود تا علاوه بر کنترل و نظارت تکالیف و فعالیت‌ها در منزل، از فعالیت‌های کلاسی آنان نیز آگاه شوند.

۷. انجام ارزش‌یابی تشخیصی از مفاهیم پیش نیاز جهت تعیین نقطه‌ی آغاز تدریس:

طبق تجربه‌ی برخی از همکاران، قبل از وارد شدن به مرحله‌ی اجرای تدریس شایسته است، ارزش‌یابی تشخیصی صورت بگیرد و مشخص شود که نقطه‌ی شروع کار معلم، کجاست؟ زمینه‌ی قبلی دانش‌آموزان چیست؟ این جاست که معلم از طریق یک ابزار اندازه‌گیری مانند: پرسش‌های شفاهی و تمرین‌های مختلف، پیش‌دانسته‌های دانش‌آموزان را می‌سنجد و پیش-زمینه‌های موضوع تدریس را مطرح می‌کند و نتایج آن را در طول اجرای تدریس مورد توجه قرار می‌دهد.

۸. استفاده از طرح‌های ابتکاری جهت پرورش خلاقیت دانش‌آموزان در دروس ریاضی:

کفاشی(۱۳۸۲) در نتایج حاصل از تحقیق خود، بر این عقیده است که، پرورش استعدادهای درخشان و خلّاق در هر دوره ای از تاریخ، هدف مدارس بوده است. چرا که افراد خلّاق کسانی هستند که پیشرفت‌های عظیم علوم گوناگون مدیون کوشش‌های آن‌هاست و آن‌ها هستند که

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

پیشرفت تمدن را در همه‌ی جوامع بشری به عهده دارند. برای آن که بتوانیم قدرت تصور دانش‌آموزان را پرورش دهیم و تصاویر مثبتی از آینده ی خلّاق داشته باشیم، باید خلّاقیّت آن‌ها را پرورش دهیم. بر این اساس و به منظور پرورش خلّاقیّت وافزایش توانایی حل مسئله در دانش‌آموزان، فعالیت‌های زیر را که حاصل تجربیات خود در سال‌های قبل می باشد، را پیشنهاد نمودم:

۹. تشکیل انجمن کودکان ریاضی دان:

به منظور پرورش دقّت، خلاقیّت و ایجاد انگیزه و علاقه‌ی بیش‌تر دانش‌آموزان نسبت به انجام صحیح فعالیت‌ها، انجمنی تشکیل شود تا علاوه بر نظارت و کنترل فعالیت دانش‌آموزان دیگر، گاهی طراح چند سؤال و حتی تعیین کننده‌ی نوع فعالیت‌ها و تکالیف ریاضی نیز باشند. اعضای این انجمن می‌توانند جهت آموزش به دوستان شان، معلم افتخاری شوند. البته قبل از انتخاب اعضای انجمن، قراردادی با شاخص‌های معین تنظیم نموده تا آنان با وظایف خود آشنا شوند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

تجزیه وتحلیل وتفسیر داده های اولیه:

بر اساس داده هایی که از سه روش مصاحبه،مشاهده و پرسشنامه کسب کردیم، این داده ها را این گونه تفسیر و به اطلاعات مفید و مورد نظر تبدیل نمودیم:

این مشکل یکی از مشکلات مشترک در همه کلاس ها می باشد که هم دانش آموزان ،هم والدینشان و هم معلمان مشتاق برطرف کردن این مساله هستند. ما اقدام پژوهان متوجه شدیم که عامل مهمی که در بی توجهی و بی علاقگی شاگردان نسبت به درس ریاضی موثر است ،خشک و بی روح بودن و انتزاعی بودن درس ریاضی و همچنین نحوه تدریس معلم است که معلم باید با خلاقیت خود ،استفاده از روشهای نوین و دانش آموز محور و فعال نمودن آنها در کلاس و نیز خارج از کلاس و کاربردی کردن مسایل و تمرینات و همچنین تلفیق این درس با نقاشی،شعر ،اجرای نمایش و ... این عامل مزاحم را برطرف ساخته و دانش آموزان را نسبت به این درس علاقه مند(تر) سازد.

انتخاب واجرای راه حل:

راه حل های انتخابی به شرح زیر است:

۱- تنظیم طرح درس مدون (شامل اهداف در سه حیطه و ارزش‌یابی تشخیصی، تعیین روش تدریس، ارزش‌یابی تکوینی و...)

۲- ارایه کارت امتیاز جهت ایجاد انگیزه و ایجاد لذت از انجام فعالیت های ریاضی ؛

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۳- ساخت وسایل کمک آموزشی توسط دانش‌آموزان به منظور کاربرد مهارت ها و مفاهیم آموخته شده؛

۴-ارائه‌ی فعالیت‌ها و تکالیف براساس تفاوت‌های فردی، نیازها و علایق دانش‌آموزان جهت پرورش ذهن خلاق و مبتکر، توانایی برآورد راه حل مسائل روزمره و آموزش ریاضی مورد نظر در رابطه با سایر دروس ؛

۵- انجام بازی‌های تمرینی هدفدار به منظور پرورش دقت و تقویت حافظه ی دیداری و شنیداری فراگیران وایجاد نشاط در آن‌ها؛

در گام بعدی سعی کردیم راهکارهای مطرح شده را به اجرا گذاشته که گزارشی از آن را ذیل آورده ایم:

۱- تنظیم طرح درس :

من این عمل مهم را ارائه نمودم، بعد با آگاهی و آمادگی کامل در کلاس حاضر می‌شدم. با استفاده از طرح یاد شده، روش تدریس متناسب با هدف و مفهوم مورد نظر، نکات مورد نظر در ارزشیابی تشخیصی و هم‌چنین، نقطه‌ی شروع تدریس را مشخص می‌نمودم. برای تدریس هر مفهوم، از روش خاصی استفاده می‌کردم مثلاً: برای معرفی مقایسه اعداد روش بارش فکری و داستان گویی را به کار می بردم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

برای تدریس جمع و تفریق روی محور اعداد، از روش داستان گویی(خرگوش بازیگوش که می خواست، به مهمانی برود ولی وسط راه یادش آمد، هدیه ای که برای دوستش خریده بود، را در مغازه ی فروشنده جاگذاشته و حالا باید برگردد و هدیه را بیاورد و داستان های مشابه به این داستان، برای جمع و تفریق روی محور اعداد بیان می‌کردیم.) یا برای تدریس مفهوم پول و ارزش آن، از روش ایفای نقش استفاده نمودم. در این قسمت به دو نمونه از روش‌های اجرا شده، اشاره می‌نمایم: استفاده از روش ایفای نقش توسط دانش‌آموزان برای تسهیل و تسریع یادگیری بعضی از مفاهیم ریاضی، از روش ایفای نقش استفاده می‌نمودم. مثلاً: برای مفهوم پول و ارزش آن؛ نمایش فروشنده‌ی مهربان به اجرا درآمد. بدین صورت که در مورد پول و ارزش آن توضیح کوتاهی ارائه داده، سپس از دانش‌آموزان خواستم هر چه در مورد پول و ارزش آن می‌دانند بگویند. در پایان جلسه از دانش‌آموزان خواستم، اگر پول کشورهای دیگر را دارند به کلاس آورده و به دوستان خود نشان دهند. برای اجرای نمایش نیز، دو نفر داوطلب، به عنوان بازیگر انتخاب - شدند و پس از مشورت کوتاهی با یکدیگر، نمایش خود را به اجرا درآوردند. به این صورت که، یکی از دانش آموزان نقش فروشنده و دیگری نقش خریدار را اجرا کردند. فروشنده، تعدادی گل سر و پاک کن و مداد با قیمت های مختلف روی میز چیده بود و خریدار با توجه به مقدار پولی که داشت، خرید می‌کرد. بعد از تشویق توسط دوستان‌شان، داوطلبین دیگری انتخاب می شدند. علاوه بر اجرای نمایش، جهت یادگیری بعضی از مفاهیم مانند، مفهوم پول و ارزش آن، جمع و تفریق روی محور اعداد و چند مورد دیگر. هنگام اجرای نمایش و پانتومیم، در صورت نیاز، آن ها

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

را راهنمایی می‌کردم. در ابتدای اجرای این راه‌کار، دانش‌آموزان، هنگام خرید دچار مشکل می-شدند، ولی مدتی بعد از آن، مشاهده می‌کردم، راحت‌تر از قبل خرید می‌کنند.

۲-ارایه کارت امتیاز به شاگردان :

به میزان محدود از روشهای ایجاد انگیزه بیرونی نظیر کارت و جایزه نیز استفاده کردم که این روش تا حدودی موثر واقع شد.به این صورت که در قبال انجام یک فعالیت مطلوب یا پیشرفت در درس ریاضی ،به آنها کارت امتیاز می دادم و آنها با توجه به امتیازات کسب کرده خود، جایزه ای از کمد انتخاب و تحویل می گرفتند.

۳- ساخت وسایل کمک آموزشی توسط دانش‌آموزان به منظور تسریع در یادگیری مفاهیم و ایجاد نشاط و علاقه‌مندی در دانش آموزان به درس ریاضی:

در هنگام تدریس از وسایل دست ساز آنان استفاده می‌کردم. بدان معنا که، روز قبل، نام وسیله و لوازم مورد نیاز را روی تخته کلاس نوشته و در زنگ مورد نظر، دانش‌آموزان با اطّلاع قبلی و با وسایل معرفی شده، به کارگاه می‌آمدند و با راهنمایی لازم، وسیله‌ی مورد نظر را می-ساختند. هم چنین در صورت نیاز به یکدیگر کمک می‌کردند. سپس وسیله ساخته شده را به منزل برده و به اولیای خودش نشان می‌دادند و روز بعد، آن را به کارگاه آورده و در کمدی نگه-داری می‌شد، تا برای انجام فعالیت‌های بعدی، در دسترس باشد. با ساخت وسایل کمک آموزشی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

توسط فراگیران، علاوه بر ایجاد علاقه به درس ریاضی، حافظه‌ی شنیداری آنان نیز تقویت می‌شد. چرا که دانش‌آموزان با دقّت، به راهنمایی‌ها و توضیحات گوش می‌دادند. نظارت بر اجرای راه حل برای ساخت وسایل کمک آموزشی، دقت داشتم همه ی دانش آموزان وسایل مورد نیاز را آورده باشند، در غیر این صورت، ساخت وسیله به روز دیگر موکول می شد. هم چنین نحوه‌ی فعالیت دانش‌آموزان را مشاهده نموده و در صورت نیاز، راهنمایی می‌کردم. زیرا در ساخت اولین وسیله مهارت زیادی نداشتند، ولی در مراحل بعدی، کار با چسب و قیچی و ... را آسان تر انجام می دادند. هم چنین از وسایل دست ساز خود بهتر استفاده می کردند.

۴- ارائه ی فعالیت‌ها و تکالیف فردی، براساس تفاوت‌های فردی، نیازها و علایق:

دانش‌آموزان همیشه سعی داشتم، مفهوم آموخته شده به دانش آموزان، فقط در سطح دانش باقی نماند، بلکه به سطح درک و فهم و بخصوص کاربرد نیز، ارتقا یابد. بدین صورت که ابتدا دانش‌آموزان گروه‌بندی می‌شدند، سپس فعالیت‌ها را، در گروه با هم انجام می‌دادند. در این روش، علاوه بر یادگیری عمیق مفهوم مورد نظر، حس همکاری و تعاون نیز در آنان تقویت می‌شد. هم چنین تکالیفی که برای منزل به فراگیران ارائه می‌شد، از نوع کاربردی بود، به گونه‌ای که برای یادگیری بهتر مفهوم اندازه گیری، فقط به تمرین‌های کتاب اکتفا نمی‌کردم و تمرین‌های تکمیلی نیز، برای آنان در نظر می‌گرفتم. به عنوان مثال از دانش‌آموزان می‌خواستم جدول زیر را در دفتر فعالیت های ریاضی بکشند و آن را تکمیل کنند. برای یادگیری عمیق‌تر مفهوم ساعت، از جدولی شبیه جدول بالا استفاده می‌کردم. با این تفاوت که زمان انجام بعضی ازکارها، مانند: خوردن غذا،

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

نوشتن تکالیف و غیره را می‌نوشتند. برای تمرین جمع و تفریق از دانش‌آموزان می‌خواستیم، شماره‌ی پلاک منزل خودشان را با شماره‌ی پلاک خانه‌ی همسایه سمت راست جمع، و از شماره‌ی پلاک خانه‌ی همسایه سمت چپ تفریق کنند و در دفتر فعالیت ریاضی خود بنویسند. سعی می‌کردم برای دانش‌آموزان ضعیف‌تر، تمرینات ساده‌تری در نظر بگیرم. به طور مثال؛ برای تمرین حروف نویسی، از آن‌ها می‌خواستم شماره کفش افراد خانواده را، با عدد و حروف در دفتر فعالیت ریاضی خود بنویسند و دانش‌آموزان قوی‌تر، تعداد انگشتان دست خانواده‌ی خود را، با تعداد انگشتان دست خانواده‌ی دوستش، ابتدا جمع و سپس جواب را به عدد و حروف بنویسند. برای یادگیری بهتر اندازه گیری طول، برای هر گروه، مکانی را در حیاط دبستان، مانند: لبه پنجره، دروازه‌ی فوتبال، آبخوری و غیره را مشخص می‌کردیم، تا بعد از گروه بندی، با استفاده از مترهایی که چند جلسه قبل ساخته بودند، طول مکان‌های مورد نظر را اندازه بگیرند.یا از روش تلفیقی استفاده کرده و از دانش‌آموزان می‌خواستم، تعداد حرف «ص» که در درس پرواز موج و درس بچه‌های رنگین کمان کتاب فارسی وجود دارد را، پیدا کنند تا علاوه بر نوشتن این کلمات، تعداد آن‌ها را با هم جمع، و سپس مقایسه کنند که در کدام درس، حرف «ص» بیشتر به کار رفته است. این اقدامات سبب شد تا همگی این فعالیتها را انجام دهند، علاقه ی آن ها به انجام این گونه فعالیت ها، افزایش یافت.

۵-انجام بازی های هدفدار :

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

یکی از بازی هایی که در این مورد در حیاط مدرسه انجام گرفت،استفاده از بازی "بساز بساز چی بسازم "بود.به این صورت که دانش آموزان را به ۲ گروه مساوی تقسیم کردیم و از آنها می خواستیم اعداد یا علایم ریاضی را با چینش و چگونگی قرارگیری کنار یکدیگر بسازند که با توجه به درستی چینش و سرعت عمل آنها امتیاز می دادیم.همچنین با استفاده از وسایلی از قبیل آفتابه یا ... از آنها می خواستیم اعداد یا علایم مورد نظر را روی زمین ترسیم نمایند که برای آنها بسیار جالب بود.

www.moallemsite.ir

توصیف وضع مطلوب(شواهد ۲):

در بررسی اعتبار سنجی از تجارب صاحبنظران از قبیل همکاران استفاده کردم وبهره لازم را بردیم. قابل ذکر است که در اواخر سال تحصیلی ۹۲-۹۱با بررسی مشاهداتمان(از فعالیت های

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

شاگردان) و بررسی آزمون‌های مداد_کاغذی و جمع بندی پاسخ دانش‌آموزان به سوالات مصاحبه، هنگام بازدید از پوشه‌ی‌کار ریاضی و فعالیت‌های عملکردی دانش‌آموزان و آزمون های مداد- کاغذی درس مورد نظرملاحظه گردید که:

۱- نتایج آزمون مداد ـ کاغذی قابل قبول بوده و نشانگر پیشرفت بسیارخوب دانش‌آموزان در درس ریاضی می‌باشد.(ارزشیابی توصیفی یک سطح و برخی حتی دو سطح رشد داشتند.)

۲- دانش‌آموزان در انجام تکالیف ریاضی دقت لازم را دارند.

۳-به درس ریاضی و فعالیت‌های آن علاقه‌ی وافری نشان می‌دهند.

۴- از نتایج آزمون مداد ـ کاغذی که حاکی از پیشرفت آنهاست، راضی هستند.

۵-فعالیت‌های عملکردی را به دقت انجام می‌دهند.

۶-بیش‌تر دانش‌آموزان،تکالیف ریاضی را بدون کمک گرفتن از اولیا انجام می‌دهند.

۷- دفتر ریاضی خود را، تمیز و مرتب نگه داشته‌اند.

۸-به ساخت وسایل کمک آموزشی مربوط به درس ریاضی علاقه زیادی نشان می‌دهند.

۹-با روحیه‌ی شاد، فعالیتهای کلاسی حاضر را انجام می دادند.

۱۰-اولیای دانش‌آموزان از پیشرفت درس ریاضی آنان ابراز خرسندی می‌کنند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۱۱- با کاربرد ریاضی در زندگی تا حدودی زیادی آشنا هستند.

۱۲- هنگام انجام فعالیت‌های ریاضی به یکدیگر کمک می‌کنند.

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

نتیجه گیری:

به طور خلاصه می توان گفت که تقریبا در همه کلاسها شاهد بی رغبتی و بی انگیزگی یا کم انگیزگی تعدادی از شاگردان نسبت به درس ریاضی هستم ولی می توان با اقدام به بعضی فعالیت ها از سوی معلم و سایر همکاران و همچنین والدین و از همه مهم تر خود شاگردان این مساله را برطرف ساخت.بنابراین مرتفع ساختن این مساله نیاز به یک فعالیت دسته جمعی دارد که دور از دسترس نیست.

موانع ومشکلات احتمالی :

از جمله مشکلات پیبش رو در اجرای این تحقیق می توان به موارد زیر اشاره کرد:

*بروز رفتار مصنوعی از سوی دانش آموزان حین مشاهدات ما (مشاهدات مستقیم محقق و عکس هایی که حین فعالیت از دانش آموزان گرفته نمیشود و ...)

*سوگیری محقق در برخی از مراحل تحقیق(از قبیل تصحیح آزمون های مداد-کاغذی و ...)

*نبود جامعه آماری با اندازه مطلوب (تعداد کم شاگردان)

*درگیر شدن سایر عوامل وتاثیر آنها در نتیجه تحقیق(از قبیل خستگی شاگردان ، وجود مسایل ومشکلات خانوادگی و ...)

و ...

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

پیشنهادات:

به شما همکارگرامی پیشنهاد می شود که در انتخاب و اجرای این موضوع اقدام پژوهی صبر و بردباری پیشه کرده و در اجرای تک تک مراحل دقت و تمرکز لازم را مبنای کار قرار دهید تا از به وجود آمدن هرگونه خطا و عاملی که از اعتبار تحقیق شما می کاهد،جلوگیری شود.

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

منابع ومآخذ:

۱-شعبانی،حسن،مهارتهای آموزش و پرورش،تهران،انتشارات سمت،۱۳۸۸

۲-ممبینی،محمد تقی،آموزش ریاضیات قبل از دبستان،تهران،انتشارات آستان قدس،۱۳۸۰

۳-ابراهیمی زرندی،محمد علی،راهکارهای افزایش علاقه به ریاضی(اقدام پژوهی)،۱۳۸۱

۴-اشتری،ابوالفضل،راهی برای پرورش خلاقیت،مجله رشد و تکنولوژی ص۲۳،مهر ۱۳۸۶

۵-مجله رشد آموزش ریاضی شماره ۷۵-ص۱۵

۶-کریمی دستگردی، علی،آموزش ابتدایی در شکل گیری مفاهیم ریاضی،۱۳۸۸

۷-فضلی‌خانی، منوچهر،راهنمای عملی روش‌های فعال و اکتشافی در آموزش، تهران، ۱۳۸۶

۸-صفوی، امان الله،آموزش ریاضی به کودکان دبستانی با روش کشورهای پیشرفته، تهران، انتشارات رشد،۱۳۸۹

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۹-نوری، زهرا، چگونه نوانستم ضعف ریاضی دانش آموزان کلاس سوم را در رابطه با آموزش حل مسأله و فرم برطرف کنم و راهکارهای ترغیب دانش آموزان در درس ریاضی را بیابم(اقدام پژوهی)،۱۳۸۷

www.moallemsite.ir